

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΙΑΣΩΝ

Ομότ. Καθηγητής της Φιλοσοφικής Σχολής του ΑΠΘ Ιωάννης Καζάζης

Δυο λόγια για την

**επίσημη εισαγωγή της διδασκαλίας των ελληνικών ως δεύτερης/ξένης
γλώσσας ως κατ' επιλογήν μαθήματος στα σχολεία της Ρωσικής
Ομοσπονδίας**

Είμαστε ευτυχείς που παρουσιάζουμε σήμερα την είδηση για ένα από τα σημαντικότερα επιτεύγματα του προγράμματος ΙΑΣΩΝ του ΑΠΘ – την επίσημη εισαγωγή της διδασκαλίας των ελληνικών ως δεύτερης/ξένης γλώσσας ως μαθήματος κατ' επιλογήν στα σχολεία της Ρωσικής Ομοσπονδίας. Το γεγονός αυτό είναι μεγάλης και αυτονόητης σημασίας για την ανάπτυξη των διμερών σχέσεων μεταξύ των δύο χωρών συνολικά. Και είναι το επιστέγασμα του 2016, ως Αφιερωματικού Έτους Ελλάδας –Ρωσίας.

Το Ιστορικό της Προσπάθειας

Το Κρασοντάρ είναι πρωτεύουσα πόλη του Νότου της Ρωσίας. Οι ρίζες του ελληνισμού ανάγονται στις αρχαίες αποικίες, με επίκεντρο την αρχαία Γοργυπεία, που γειτονεύει με την έδρα του Πανεπιστημίου Κουμπάν. Τη νεότερη εποχή ενισχύθηκαν με πρόσθετους ελληνικούς πληθυσμούς που μετανάστευσαν από την Οθωμανική Μικρά Ασία. Σημερινός ελληνογενής πληθυσμός: 50.000.

Στο πλαίσιο της πολιτικής της Ρωσικής Ομοσπονδίας για τη διδασκαλία των γλωσσών των συνιστωσών μειονοτήτων της περιοχής –οι οποίες διάγουν έναν πρότυπα ειρηνικό βίο! --, ευνοήθηκε και το αίτημα του Τμήματος Ελληνικών (που πρότεινε ο καθηγητής Ιγκόρ Χαμάν, πρόεδρος του Τμήματος Ελληνικών και ενίσχυσε αποφασιστικά ο Πρύτανης Μιχαήλ Αστάποφ) να προσφερθεί και της νέας ελληνικής η διδασκαλία στα σχολεία πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης της περιοχής αυτής –**ανάλογα με τη ζήτηση**.

Το Υπουργείο Παιδείας της Ρωσικής Ομοσπονδίας είδε το αίτημα ακόμη ευρύτερα. Έλαβε την απόφαση, δια της Υπουργού Όλγας Βασίλιεβα (10 Νοεμβρίου), να παρέχεται –από 1-1-2017-- η εκπαίδευση στα ελληνικά ως δεύτερη /ξένη γλώσσα **σε όλη την επικράτεια της Ρωσικής Ομοσπονδίας**, με τους ίδιους όρους, και με την ίδια διδακτική σειρά που εκπονήθηκε στο Πανεπιστήμιο ΚΟΥΜΠΑΝ. Η σειρά αυτή συμπεριλαμβάνεται πλέον στον Ομοσπονδιακό Κατάλογο Σχολικών Βιβλίων της Ρωσικής Ομοσπονδίας. **Στην επιμέλεια της σειράς ουσιαστική ήταν η συμβολή του ΙΑΣΟΝΑ και του ΚΕΓ.**

Το Τμήμα του Κουμπάν είναι γέννημα και θρέμμα του Ιάσονα και του ΑΠΘ. Όλο το διδακτικό προσωπικό απέκτησε τις γνώσεις των ελληνικών του στο πανεπιστήμιό μας. Και ακόμη και διδακτορικές διατριβές εκπονήθηκαν στα μητρικά τους πανεπιστήμια αλλά πάντα μέσα από την επιστημονική συνδρομή καθηγητών του ΑΠΘ (συνέργεια του ΙΑΣΟΝΑ και του Κέντρου Ελληνικής Γλώσσας). Η συμβολή της ελληνικής πλευράς ήταν μακροχρόνια (κρατά 23 ολόκληρα χρόνια), ήταν συστηματική, και συνδύαζε τη δημιουργική χρήση των Νέων Τεχνολογιών (η μετεκπαίδευση καθηγητών στο ΚΕΓ ήταν συνεχής όλο αυτό το διάστημα) με μια παιδαγωγική αντίληψη ριζικά ανανεωμένη.

Να σημειωθεί ότι σε όλα τα συνεργαζόμενα, 16 συνολικά, παρευξείνια πανεπιστήμια δόθηκαν ως τώρα 760 υποτροφίες (από το ΑΠΘ και το ΙΚΥ) και παρήχθησαν 77 διδακτορικά, άλλα τόσα Μάστερ, και πολλά minor στο επίπεδο του πρώτου πτυχίου). Ο ΙΑΣΩΝ είναι βασικό πρόγραμμα του ΑΠΘ, υπό την αιγίδα του Πρύτανη και της Συγκλήτου και διεκπεραιώνεται από τριμελή επιστημονική ομάδα εκ των: Αρτέμιδος Χανθοπούλου Κυριακού, ομ. Καθηγήτριας Ιστορίας και Δημ. Φωτιάδη, Δρ. ρωσικής φιλολογίας, Γραμματέα/Διερμηνέα, με επικεφαλής τον ομ. Καθηγητή Τμήματος Φιλολογίας κ. Ι. Καζάζη.

Για τη σειρά των διδακτικών βιβλίων

Η νέα σειρά εγχειριδίων που εκπονήθηκε υπό τη γενική επιμέλεια της κ. MIROSHNICHENKO προορίζεται για την εισαγωγή για πρώτη φορά της διδασκαλίας της Νέας Ελληνικής στη Ρωσική Εκπαίδευση (Δημοτικό-Γυμνάσιο), γεγονός που πρέπει να χαιρετιστεί ιδιαίτερα: είναι για την 5^η και 6^η Δημοτικού και την 1-2-3 Γυμνασίου.

Πρόκειται για έργο νέο και νεωτερικό, που δεν εμφανίστηκε όμως ξαφνικά και από το μηδέν. Αντίθετα, αποτελεί μια σοφή σύνθεση του παλιού και δοκιμασμένου με το καινούργιο και καινοτόμο. Συγκεκριμένα, η συγγραφική ομάδα διδασκόντων στο Ελληνικό Τμήμα του Πανεπιστημίου «Κουμπάν» αξιοποιεί τη δοκιμασμένη μέθοδο της θρυλικής Μαρίνας Ρίτοβα, που ανάλωσε μια ζωή στην υπηρεσία της διδασκαλίας της ελληνικής γλώσσας στις Δημοκρατίες της πρώην Σοβιετικής Ένωσης και στη συνέχεια της Ρωσικής Ομοσπονδίας, με τον δικό της ανεπανάληπτο τρόπο, ζωντανό, εύληπτο και διδακτικά πειθαρχημένο στους επιμέρους στόχους του. Η κυρία Ρίτοβα δημιούργησε σχολή ολόκληρη, στην οποία ανήκουν και οι συγγραφείς της διδακτικής αυτής σειράς. Από την άλλη, οι νέες εξελίξεις της γλωσσοδιδακτικής που ενσωματώνονται σε φρόνιμη δοσολογία εξασφαλίζουν στα βιβλία της σειράς ασφαλή πρόσφυση και στη σημερινή θεωρία και

πράξη (για την οποία δεν μπορεί να γίνει εδώ αναλυτικός λόγος), και τα καθιστούν μοντέρνα και συνάμα ελκυστικά για σύγχρονα παιδιά.

Το σημαντικότερο είναι ότι πρόκειται για μια ολιστικά ελκυστική μέθοδος και προσέγγιση, όπου όλα μαζί, γλωσσική ύλη, περιεχόμενο και εικονογράφηση, συνθέτουν μια εικόνα της σύγχρονης Ελλάδας (συμπεριλαμβανομένης ιδιαιτέρως και της Κύπρου), η οποία δεν παραμένει ούτε μόνον γλωσσική ούτε μόνον καθαρά συγχρονική. Αναφέρεται συνδυασμένα και στη γλώσσα και στον πολιτισμό, προσφέροντας αναδρομές και στο ιστορικό, ακόμη και στο μυθολογικό, ελληνικό παρελθόν. Η μυθολογική, μάλιστα, πλευρά της διδακτικής ύλης, που αποδεδειγμένα εξακολουθεί να είναι πολύ δημοφιλής για τις μικρές και τις νεανικές ηλικίες σε όλο τον κόσμο, προσθέτει στη διδακτική ύλη μερικά από τα εντυπωσιακότερα και πλέον κατάλληλα για την ηλικία των μαθητών κεφάλαια, καλλιεργεί ακόμη και το εικαστικό ενδιαφέρον, και όλα αυτά μαζί προσφέρουν μιαν έγκυρη γνωριμία με το φαινόμενο που ονομάζεται Ελλάδα –παλαιό και σύγχρονο.

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ

Η χρηματοδότηση της παραγωγής και εκτύπωσης των εγχειριδίων προήλθε εξ ολοκλήρου από τον Αφλατόν Σαλάχωφ, τον ελληνικής καταγωγής πρόεδρο της Ελληνικής Κοινότητας του Γκελεντζίκ, της περιοχής του Κρασνοντάρ. Η ευγνωμοσύνη όλων μας είναι εντελώς ιδιαίτερη.